

часу не існує єдиного, узгодженого серед провідних економістів визначення терміну «стратегія підприємства», не говорячи вже про всі інші його модифікації, у тому числі і поняття «фінансова стратегія підприємства».

Разом з тим ми хочемо зазначити, що абсолютного єднання, єдиного шаблону в цьому питанні і не повинно бути. Пояснюємо це тим, що: по-перше, головний змістовний акцент категорії «стратегія підприємства» в світовій економічній науці все таки вже визначено; по-друге, науковці, які надали своє трактування даної категорії, історично знаходилися на різних стадіях розвитку суспільства, а ми знаємо, що оточуюче середовище певного періоду має свої горизонти досягнень і знань, а значить і свою специфіку та рівень впливу на людину; по-третє, кожне підприємство через особливість своєї діяльності трансформує в різних аспектах будь-який «шаблонний підхід» щодо розуміння та впровадження певної стратегії в свій розвиток. Головне тут є те, щоб така трансформована стратегія принесла найбільшу користь для підприємства.

Що стосується фінансової стратегії підприємства, як важливої складової загальної його стратегії, то її специфіка полягає в тому, щоб вона: по-перше, суттєво допомогла підприємству конкурентно розвиватися і досягати головної мети основної стратегії підприємства; по-друге, несла в собі місію підприємства і орієнтувала безпосередньо на головні фінансові цілі підприємства; по-третє, була зрозумілою, доступною і мотивуючою для кожного фінансового працівника підприємства; по-четверте, забезпечувала раціональний пошук фінансових джерел і оптимальну структуру капіталу підприємства; в п'ятих, враховувала зміни в стані зовнішнього середовища.

Такі концептуальні підходи до формування фінансової стратегії підприємства забезпечать реальність і ефективність конкурентного розвитку підприємства в такому мінливому і доволі непередбаченому середовищі.

*А. Ю. Шахно,
к.е.н., доцент кафедри економіки, організації
та управління підприємствами,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В сучасних умовах розвитку процеси глобалізації істотно впливають на зміст і темпи формування нових типів соціально-економічних відносин у суспільстві і розвитку людського капіталу. Розвиток та ефективне використання людського капіталу залишається однією з найбільш складних соціально-економічних проблем України.

Глобалізація економіки впливає на ринок людського капіталу нашої країни у двох аспектах. По-перше, через міграційні потоки та посилення попиту на трудові ресурси в Україні транснаціональними і міжнаціональними компаніями, що спричиняє поступову трансформацію нашого ринку праці на частину

глобального ринку праці та інтеграцію з ним. По-друге, глобалізація економіки впливає на ринок праці України опосередковано через різноманітні канали і чинники, до яких насамперед слід віднести: міжнародну торгівлю та прямі іноземні інвестиції; зміну курсу національної валюти; зміну цін на міжнародних ринках на товари і послуги тощо [1, с. 174–175].

Згідно із доповіддю ООН, у 2015р. Україна посіла 81 місце серед 188 країн світу за Індексом людського розвитку (ІЛР) (в 2014 р. – 83 місце, а в 2010р. – 69 місце серед країн світу). Значення індексу дорівнює 0,747 і, за оцінками фахівців, цей показник належить до категорії високого рівня людського розвитку: за період із 1990-го по 2015-й значення ІЛР зросло із 0,705 до 0,747 балів, або на 6%. Тобто, в середньому — на 0,024% за рік. За критеріями досліджуваного індексу, найкраща ситуація в нашій країні із освітою та грамотністю, значно гірші із станом здоров'я, тривалістю життя та рівнем життя [2].

Вплив глобалізації на розвиток людського капіталу та національного ринку праці відбувається за такими основними напрямками: 1) зміни в структурі зайнятості населення; 2) створення нових професій і робочих місць; 3) перенесення виробництв до країн із дешевою робочою силою; 4) міграція трудових ресурсів тощо. В порівнянні з країнами світу в Україні одне з найнижчих значень середньої заробітної плати. Це свідчить про низький рівень державної підтримки населення в соціальній сфері, що призводить до негативних наслідків.

Отже, підсумовуючи усе вищесказане, можна беззаперечно говорити про значний вплив глобалізації на розвиток людського капіталу. Однозначно оцінити вплив глобалізації на світові процеси не можна. Глобалізація може сприяти вільному і широкому розповсюдженню капіталів, зростанню зарубіжних інвестицій, розширенню можливостей для розвитку інфраструктури, полегшенню контактів між людьми різних країн. Однак глобалізація несе з собою не тільки переваги, а й недоліки, негативні наслідки і потенційні проблеми для слабких країн.

Таким чином, для ефективного розвитку людського капіталу та подолання негативних тенденцій становлення вітчизняного ринку праці в умовах посилення глобалізаційних процесів необхідно вжити наступних заходів: 1) формування відповідної законодавчої бази, вдосконалення фінансово-кредитної підтримки, створення сприятливих економічних умов для розвитку малого і середнього бізнесу; 2) важливим напрямом держави має стати підвищення ефективності здійснення соціальної політики; 3) підтримка конкурентоздатних новітніх технологій через вдосконалення організаційно-технічного рівня на підприємствах; 4) зменшення диференціації доходів населення шляхом послідовного підвищення мінімальної заробітної плати, створення нових робочих місць, удосконалення систем оплати праці; 5) створення сприятливого інвестиційного клімату в країні шляхом забезпечення політичної стабільності та оптимізації правового поля тощо.

Список використаних джерел:

1. Давидюк Л.П. Глобальні зміни в структурі зайнятості як чинник трансформації міжнародного ринку праці / Л. П. Давидюк // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 3 (19). – С. 172-177.

2. Україна – на 81 місці за рівнем людського розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://m.day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/ukrayina-na-81-misci-za-rivnem-lyudskogo-rozvytku>